

De Nederlandse zuivelindustrie en de quotaregeling

De Nederlandse Zuivelorganisatie NZO vertegenwoordigt de belangen van de zuivelindustrie in Nederland. De 13 leden van de NZO verwerken ongeveer 98% van de Nederlandse melk. Nederland produceert jaarlijks ruim 11 miljard kg melk (8,2% van de productie van de EU). Nederland is daarmee in grootte de vierde melkproducent van de EU, na Duitsland, Frankrijk en het VK.

De zuivelindustrie in Nederland is sterk export georiënteerd: ruim 20% van de productie wordt geëxporteerd naar derde landen, 40% binnen de EU (buiten Nederland) en 40% wordt in het binnenland verkocht. Nederland is met 22% de grootste zuivelexporteur vanuit de EU naar de wereldmarkt, Duitsland en Frankrijk volgen met resp. 13 en 12% en Denemarken met 10%.

Tijdens de hervorming van het EU zuivelbeleid in 2003 is het fundamentele besluit genomen om de marktondersteuning om te zetten in ontkoppelde directe inkomenssteun. De interventieprijs werden verlaagd, de melkquota werden verlengd tot 2015 en de quota werden in beperkte mate uitgebreid.

De NZO is van mening dat het quotum systeem in 2015 niet verlengd moet worden.

Het is nu duidelijk dat de melkquota definitief tot een einde komen in 2015. Wij zien dit als een logisch vervolg op de hervorming van 2003. Als uitvloeisel van deze hervorming heeft de Europese Commissie de steunprogramma's voor boter (ijs- en banketbakkersregeling) en mager melkpoeder (veevoeder en caseïne) op nul gezet. Ook de export restituties zijn op nul gezet. De Commissie heeft al aangegeven dat exportrestituties na 2013 definitief tot het verleden zullen behoren. In een situatie waar alle markt management instrumenten (met uitzondering van schoolmelk) op nul zijn gezet verliest de quota regeling eveneens haar waarde.

Deze ontwikkeling wordt versterkt door de geleidelijke liberalisering van de wereldhandel in landbouwproducten in de huidige Doha ronde en in toekomstige bilaterale en multilaterale akkoorden. De EU heeft al aangeboden om de exportsteun in 2013 af te schaffen en de importtarieven zullen aanzienlijk verlaagd worden als de Doha ronde succesvol wordt afgesloten.

Gegeven deze ontwikkelingen zijn wij van mening dat melkveehouders en de zuivelindustrie in de EU de mogelijkheid moet worden gegeven om vrij te produceren en op de EU- en wereldmarkt te concurreren, profiterend van de voortdurende groei van deze markten.

Verwacht wordt dat op langere termijn de vraag naar zuivel wereldwijd sneller zal groeien (vooral in Zuid Oost Azië en China) dan het aanbod. De prijzen op de wereldmarkt zullen daardoor gemiddeld genomen de komende tien jaar hoger zijn dan de afgelopen tien jaar, aldus OECD-FAO en FAPRI in hun jaarlijkse vooruitzichten. Tot 2015 zal de zuivelindustrie van de EU niet in staat zijn om te participeren in de groei van de wereldmarkt en zal het marktaandeel van de EU verder dalen. Op dit moment maakt de zuivelindustrie in de VS gebruik van de groei van de vraag op de wereldmarkt door haar exporten flink uit te breiden.

De NZO pleit voor een geleidelijke en voorspelbare beëindiging van de melkquota ('zachte landing')

Een geleidelijke beëindiging van de melkquota geeft zowel melkveehouders als de zuivelindustrie de gelegenheid om zich aan te passen aan de nieuwe situatie. Een zachte landing wordt bereikt als de waarde van de melkquota in 2015 overal in de EU nul zal zijn. Volgens berekeningen die in opdracht van de Europese Commissie zijn uitgevoerd, zouden de melkquota in Nederland vanaf 2009 jaarlijks met meer dan 2% moeten worden uitgebreid teneinde ook in Nederland een zachte landing te realiseren. Een geleidelijke jaarlijkse quotumuitbreiding met minimaal 2% van 2009 tot en met 2014 is in lijn met de groei van de vraag in de EU en op de wereldmarkt en is bovendien voorspelbaar.

Een jaarlijkse quotum uitbreiding van 5 maal 1% vanaf 2009 (zoals door de Europese Commissie voorgesteld) zal daarentegen niet leiden tot een zachte landing in Nederland en biedt niet de mogelijkheid om te profiteren van de groei van de wereldmarkt.

De opstelling van Nederland in de Raad: zachte landing óók in Nederland

De NZO is van mening dat Nederland in de Raad prioriteit moet geven aan het realiseren van een zachte landing van de melkquota, óók in Nederland. Daartoe moet Nederland pleiten voor een quotumuitbreiding van minimaal 6 maal 2%.

Zoetermeer, 1 oktober 2008

Informatie: Jan Maarten Vrij, 079 3430327, vrij@nzo.nl